

Jan Frans Willemschool

ZORGBELEID

ZORGBELEID

Onder zorg op onze school verstaan we alle initiatieven die het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van alle schoolbetrokkenen helpen verhogen. Op de eerste plaats komt zorg voor onze leerlingen, maar ook de zorg voor ouders en zorg voor alle schoolmedewerkers. "Zorg" is iets van alle tijden, en zal er ook altijd zijn. We zorgen voor onszelf, voor anderen en voor de omgeving. Hierin investeren we veel tijd en energie.

Het zorgbeleid van een school is niet eenvoudig op papier te zetten. Zorg gaat immers altijd om concrete mensen in concrete situaties.

Toch vinden we het nodig om onze visie neer te schrijven. Dit om de zorg transparant en duidelijk te maken, zodat we een gedragenheid door alle partijen kunnen bekomen.

Onze zorgvisie wordt gedragen door ons volledige team. Gaandeweg kregen alle leraren de kans om vragen te stellen, voorstellen te doen en te discussiëren over de visie, zodat alle neuzen nu in dezelfde richting wijzen. Tenslotte heeft elke leraar een zorgtaak en niet alleen de zorgcoördinatoren en zorgleerkrachten.

Het zorgcontinuüm

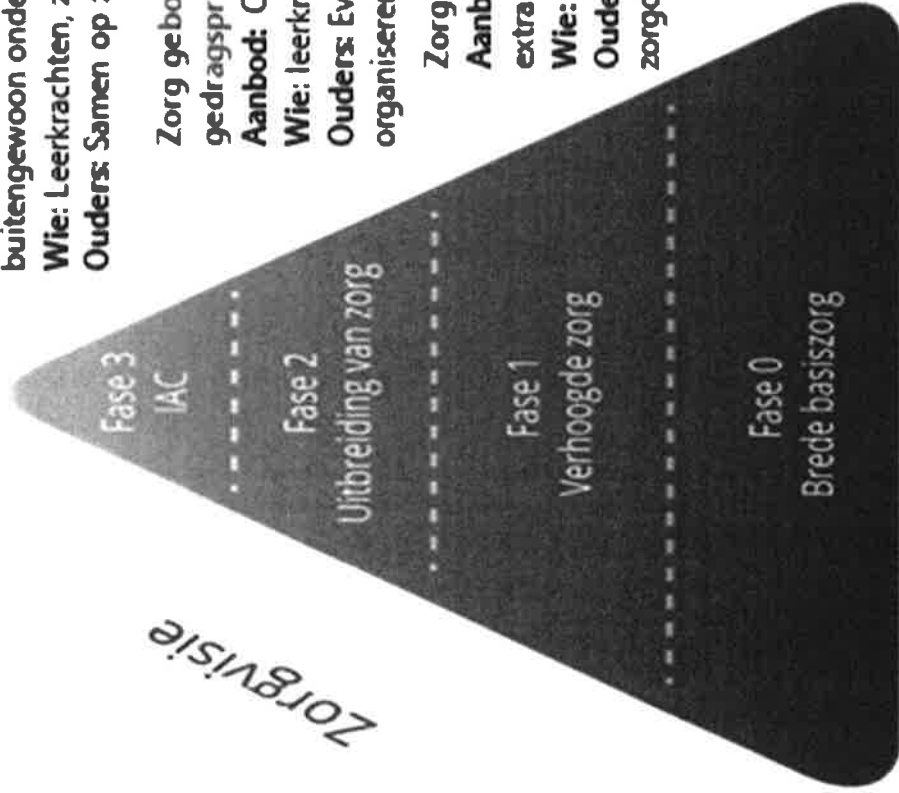
In dit zorgcontinuüm worden de stappen in een zorgzaam onderwijsproces weergegeven. Vanaf 1 september 2015 is dit zorgcontinuüm opgenomen in het decreet basisonderwijs en gaan wij er ook volop mee aan de slag. Leraren werken hierbij als belangrijke partners samen met interne en externe begeleiders, ouders en leerlingen om zorgzaam onderwijs aan leerlingen te kunnen aanbieden. Wat het zorgcontinuüm per fase voor onze school juist inhoudt, leest u verder in deze bundel.

Individueel aangepast curriculum

Aanbod: Opstellen van een verslag waarmee de leerling inschrijvingsrecht bekomt in het buitengewoon onderwijs.

Wie: Leerkrachten, zorgleerkrachten, zorgcoördinatoren, externen en CLB

Ouders: Samen op zoek naar een aangepast traject of school

Zorg geboden aan leerlingen met **AANHOUDENDE leer-, ontwikkelings- of gedragsproblemen**

Aanbod: Opstellen van een individueel handlingsplan, bijkomende ondersteuning van externe **Wie:** leerkrachten, zorgleerkrachten, zorgcoördinatoren, eventueel externen en CLB
Ouders: Evaluatie en overlegmomenten worden afgesproken om een specifiek traject te organiseren en dit te bewaken

Zorg geboden aan leerlingen met **SPECIEKE onderwijsbehoeften**

Aanbod: invoeren specifieke maatregelen, gestructureerde differentiatie, taalbad, extra ondersteuning door zorg, specifieke nascholing van leerkrachten
Wie: leerkracht, zorgteam (zorgleerkracht en zorgcoördinator)

Ouders: worden uitgenodigd voor een persoonlijk onderhoud met klastularis en zorgcoördinator om aan vraagverheldering en advisering te doen.

Zorg geboden aan **IEDER** kind

Aanbod: alle initiatieven voor een krachtige leeromgeving: een positief, veilig en rijk leerklimaat, betekenisvol leren, rijke ondersteuning en interactie.

Wie: leerkracht met ondersteuning van zorgleerkracht
Ouders: Oudercontacten, instuif en infoavonden

Het zorgbeleid van onze Jan Frans Willemsschool

FASE 0: de brede basiszorg

Brede basiszorg staat voor de blijvende bekommernis om alle leerlingen optimale kansen te geven.

Aangezien onze klasleerkrachten dagelijks met de leerlingen omgaan, kennen zij hun leerlingen en hun noden heel goed. Zij zijn de eerste die signalen opvangen en die aandacht hebben voor het individuele en groepsgebeuren in de klas.

Fase 0 is het gebied waar de leraar als professional de principes van een krachtige leeromgeving centraal stelt; een positief en veilig leerklimaat waarbij elke leerling op eigen wijze uitgedaagd wordt. De uitbouw van de brede basiszorg wordt hieronder vanuit een aantal invalshoeken belicht.

De organisatie van het zorgbeleid

De zorgbrede werking van onze school is een zaak van alle leraren en is afgestemd op de leerlingenpopulatie. Het gaat over gelijke kansen voor elke leerling, over omgaan met verschillen, over een uitdagende en toegankelijke leeromgeving en over een gedragen visie.

Hiervoor werken we met een gestructureerd zorgjaarplan, opbouwende leermethodes, betrachten we enkel zinvol huiswerk te geven, zorgen we voor een rijk taalaanbod voor alle leerlingen en bieden we specifieke leer mogelijkheden aan anderstaligen.

Kinderen leren maar als ze zich goed voelen, als ze graag naar school komen. Omringd door onze vertrouwde groene omgeving, focussen we op de kwaliteiten en talenten en investeren we in welbevinden en betrokkenheid.

Een boeiende spel-o-theek op een kleurrijke speelplaats, een pestbeleid, ruimte maken om sociale vaardigheden te kunnen ontplooien,... zijn hier enkele initiatieven voor. Leren is meer dan rekenen en taal.

Een school maak je niet als leerkracht alleen. Ieder kan terugvallen op een ondersteunend netwerk. Door intern overleg met leerkrachten, directie, zorgteam, CLB en de scholengemeenschap kan een brede basiszorg gewaarborgd worden. Mits tips voor aanpak en concrete hulp van collega's en/of zorgteam, krijgt ieder kind de zorg waar hij/zij recht op heeft.

Als een leerkracht tijdelijk afwezig is, doen we ons best om de kinderen zo optimaal mogelijk op te vangen. Elk kind is dan welkom in zijn/haar 'hotelklas' waar de respectievelijke klasleerkracht ervoor zorgt dat het zo weinig mogelijk hinder ondervindt van de situatie.

In de lagere school wordt er dan zelfstandig gewerkt aan opdrachten op hun niveau, opgesteld door de eigen leerkracht of parallel collega.

Vorming en ondersteuning van het schoolteam

Leren doe je je hele leven lang, ook als onderwijzer. Zowel individueel als in team zijn er groeikansen. Deze kunnen gevoed worden door collegiale uitwisseling en ondersteuning alsook door externe nascholingen en pedagogische studiedagen.

Nieuwe collega's nemen we graag onder de vleugels. Zij kunnen terugvallen op een peter/meter vanuit het schoolteam en op een duidelijk draaiboek van de schoolwerking.

Inschrijvings- en onthaalbeleid

Het inschrijvings- en onthaalbeleid houdt rekening met de draagkracht van het lerarenteam en staat beschreven in het schoolreglement.

Het betreft wettelijke bepalingen inzake het toewijzen van een klasgroep op basis van leeftijd, adviezen van eventuele vorige scholen en genormeerde instaptoetsen.

We voorzien opendeur- en inschrijfmomenten in het voorjaar en tijdens de zomervakantie. Deze zijn een prima gelegenheid om de sfeer op school op te snuiven en kennis te maken met het team en de schoolwerking.

Algemeen genomen kan inschrijven vanaf 1 maart en dit na afspraak op het secretariaat van de school.

Zorg op klasniveau

Zoals eerder gezegd staat bij een brede basiszorg de dagelijkse werking in de klas centraal. De onderwijzer doet er toe en zijn/haar aanpak maakt in vele gevallen het verschil ten behoeve van de totale ontwikkeling van het kind.

Er is een veilig pedagogisch klimaat met aandacht voor een positief zelfbeeld, welbevinden en betrokkenheid van de leerling. De leerkracht werkt actief aan het bevorderen van een klasgroep waarin de leerlingen positieve sociale contacten hebben. Dit gebeurt onder andere door voldoende aandacht te besteden aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het opvolgen van de relaties binnen de klas d.m.v. een sociogram.

De leerlingen worden systematisch opgevolgd. Snelle signalering en tijdige ondersteuning vanuit de klasleerkracht voorkomen dat eventuele problemen zich opstapelen. Een gestructureerd klassenmanagement en een flexibele klassenorganisatie maken het mogelijk om effectief om te gaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen. Met deze en andere verschillen wordt positief omgegaan. Zo biedt het gebruik maken van de heterogeniteit van de klasgroep heel wat leerkansen.

We creëren op school krachtige leeromgevingen die elke leerling in zijn leerproces ondersteunen; voortbouwen op de aanwezige kennis, in een zinvolle context werken, interactieve en coöperatieve werkvormen gebruiken, ruimte maken voor zelfsturing en reflectie. Ook het 'leren leren' en probleemoplossend denken krijgt hierbij zijn plek.

Kwalitatief en zorgzaam onderwijs aan alle leerlingen vraagt van de leerkracht pedagogische activiteiten met diverse vormen van instructie, planmatig werken en het actief bekrachtigen van gewenst gedrag.

De leerkracht zal bij het aanbieden en het verwerken van het aanbod differentiëren en/of remediëren. Alle kinderen moeten gelijke ontwikkelingskansen krijgen, dus, kinderen die "ongelijk" zijn, mogen niet gelijk behandeld worden. Daarom bieden we al van in de kleuterklas een rijke en gevarieerde speel- en leeromgeving zodat alle kinderen hun talenten kunnen laten zien. Succesbeleving en gevoelens van competentie zijn immers een krachtige drijfveer bij het leren en ontwikkelen.

Op school gelden duidelijke afspraken en regels. Deze worden consequent nageleefd, via gerichte feedback en positieve versterking.

Wat in elke klas gebeurt is verbonden met en ondersteund door de visie van de school.

Opvolging van alle leerlingen

In deze fase van preventief zorgen richt het zorgbeleid van onze school zich niet alleen op de preventie van problemen, maar ook op het tijdig herkennen van probleemsignalen op verschillende ontwikkelingsgebieden.

Er is niet alleen aandacht voor het vaststellen van tekorten, maar evenzeer voor positieve aspecten en sterke punten. Regelmatig gericht observeren en noteren van wat de leerling wel of niet kan, is belangrijk om zicht te hebben op alle aspecten van de ontwikkeling. Zowel zintuiglijke, motorische, taal-, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling komen hierbij aan bod. Dit wordt nog aangevuld door de gegevens vanuit het medisch consult aangeboden door het CLB en bijvoorbeeld onze eigen luizencontroles.

Voor de praktijk van observatie, opvolging en bijsturing bieden de doelen, leerplannen en genormeerde toetsen, zoals die uit het leerlingvolgsysteem, een goede leidraad.

Een leerlingdossier van elke leerling is een noodzakelijk hulpmiddel in de organisatie van de zorg. Wij gebruiken hiervoor het digitale leerlingvolgsysteem Broekx, waarin op systematische en transparante manier alle relevante leerlinggegevens gecentraliseerd worden.

Relevante leerlinggegevens kunnen zijn; observatiegegevens, resultaten van toetsen, eventuele diagnoses of medische info, verslagen van ouder- en leerlingencontacten en van leerkrachtenoverleg, met bijhorende interventies en resultaten. Leerkrachten (alsook bijzondere leerkrachten), zorgteam en directie kunnen het hanteren en aanvullen, om op deze manier een brede kijk op elk kind te krijgen.

Naast dit digitale volgsysteem blijven we veel belang hechten aan mondelinge communicatie. We voorzien vaste overlegmomenten zoals bijvoorbeeld de overgangsgesprekken bij het begin en het einde van het schooljaar, de MDO (multi disciplinair overleg)-momenten in oktober en februari, en de klassenraad op het einde van de derde kleuterklas en het zesde leerjaar. Uiteraard houden we elkaar in tussentijd ook op de hoogte en zijn extra overlegmomenten mogelijk.

Wanneer je je als ouder zorgen maakt, is het belangrijk om snel aan de bel te trekken. Het welbevinden en de betrokkenheid van elk kind is zo belangrijk dat ook zij gehoord moeten worden als er nood aan is. In dit geval kan naast de klasleerkracht ook een andere vertrouwenspersoon gekozen worden voor het kind.

Om de ouders een beeld te geven van de vorderingen en ervaringen op school, krijgt uw kind vanaf het eerste leerjaar vier maal per schooljaar zijn/haar rapport mee. Dit gebeurt voor de herfstvakantie, Kerstvakantie, Paasvakantie en zomervakantie. Hierin staan naast de toetsresultaten ook de observatiegegevens wat betreft muzische vorming, leren leren, levensbeschouwelijke vakken en sociale vaardigheden van de afgelopen periode.

Communicatie met ouders

Op onze school willen wij ouders beschouwen als gelijkwaardige partners bij het onderwijs aan hun kind.

Daarom organiseren wij een beleid van onthaal, informatie en oudercontacten. Reeds in de fase van brede basiszorg willen we alle maatregelen in het kader van zorg transparant maken voor de ouders. We hopen dat ouders weten dat ze bij ons in vertrouwen met hun vragen en zorgen terecht kunnen.

In eerste instantie zijn de klasleerkrachten de aanspreekpersonen. Zij kunnen aangesproken worden aan de poort, via een nota of briefje in het agenda of via mail. Ook de leden van het zorgteam en de directie kan je op deze manier bereiken. Via het telefoonnummer van de school, word je ook naar de juiste persoon doorverwezen.

Op het einde van de zomervakantie organiseren we een opendeurdag waarbij kinderen en ouders kunnen kennis maken met hun nieuwe klasgroep en leerkracht.

Begin september worden de ouders uitgenodigd voor een info-avond (instuif) waarbij de klasleerkracht het komende schooljaar uit de doeken doet en hierbij belangrijke afspraken en info toelicht.

In december en april zien we de ouders graag op het individuele oudercontact. Hier kunnen ouders en leerkrachten hun bevindingen bij het rapport toelichten. Ook voor de kleuterschool gaat er twee maal per schooljaar een oudercontact door, uiteraard niet op basis van rapporten, maar bevindingen, observaties en info over het kind worden er besproken.

Als een kind langere tijd zorg krijgt vanuit het zorgteam, dan worden ouders hiervan op de hoogte gebracht.

Bij aanvang van het schooljaar mag elke ouder een e-mailadres doorgeven aan de klasleerkracht. De leerkracht voegt deze mailadressen dan toe aan de klasblog op www.gimme.eu. Via deze weg worden regelmatig updates gepost over het reilen en zeilen in de (kleuter)klas. Hier staat ook te lezen welke specifieke activiteiten gepland zijn, of er iets meegenomen mag worden naar de klas, enz. We proberen de wereld van school en thuis zo veel mogelijk in elkaar te laten overvloeien door allerlei initiatieven, zoals bijvoorbeeld de 'verteltassen' en de 'vlieg in de klas - dag' in de kleuterschool.

Voor de lagere school hebben we een online agenda per klas. De klasleerkracht geeft de informatie hierover begin september.

Op onze website www.janfranswillemschool.be staat de algemene informatie over de school, een voorstelling van het team, jaarplanning, brieven, foto's en meer.

Doorheen het schooljaar worden er specifieke informatieavonden georganiseerd om de meerdaagse uitstappen toe te lichten.

Ook het CLB geeft informatieavonden, dan betreffende de overgangen tussen kleuterschool, lagere school en secundair.

Om de overgang tussen de kleuterschool en de lagere school vlot te laten verlopen, krijgen onze kleuters van de derde kleuterklas samen met hun ouders de mogelijkheid om in het laatste trimester al eens te proeven van een lesje in het eerste leerjaar.

Tijdens een algemeen opendeurmoment in het voorjaar krijgen alle leerlingen en ouders de kans om een kijkje te nemen in alle klassen of informatie in te winnen over de algemene klaswerking specifiek per leeftijd.

Ouders die hun steentje willen bijdragen aan een vlot schoolgebeuren en communicatie met en tussen ouders, kunnen toetreden tot onze levendige oudervereniging. Wil je ons ouderteam graag versterken? Schrijf je dan zeker in met de oranje brief die in september meegegeven wordt.

Betrekken van alle leerlingen

Leerlingen actief betrekken is een belangrijk onderdeel van zorgzaam onderwijs. Een communicatief school- en klassenklimaat nastreven, bevordert de preventieve zorg.

Onze leerkrachten trachten ervoor te zorgen dat hun leerlingen ruim kansen krijgen om naar elkaar te luisteren en hun mening te leren verwoorden. Op die manier wordt ook een goede basis gelegd om individuele gesprekken te voeren met leerlingen als het wat moeilijker gaat. Een voorbeeld hiervan is de organisatie van het leerlingencontact, waar de leerling de kans heeft om met de leerkracht rustig te praten over het rapport, de voorbije en de toekomstige periode.

Op schoolniveau worden er afgevaardigden gekozen uit 4e, 5e en 6e leerjaar om in de leerlingenraad te zetelen. Zij krijgen op deze manier participatiekansen en kunnen concreet aangeven wat er leeft in hun klas en hoe het anders zou kunnen. Onder begeleiding van enkele leerkrachten wordt minstens 5 keer per schooljaar in een constructief gesprek bekeken hoe er eventueel verder gehandeld kan worden.

Binnen elke klas ziet de klasleerkracht er op toe dat alle leerlingen zich aangesproken voelen en voldoende interesse en uitdaging vinden in het aanbod.

Werken aan verbondenheid draagt ook bij tot de betrokkenheid van de leerlingen op school. Via tal van activiteiten wordt gewerkt aan een positieve en warme sfeer waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen. We denken hierbij met veel trots aan het meter- en peterproject tussen onze eerste- en zesdejaars. Ook het tutorlezen tussen de leerlingen van het tweede en het vijfde leerjaar is een mooi voorbeeld van samenwerking over de klasmuren heen. We houden onze school ook levend doorheen allerlei klasdoorbrekende projecten, en dit op verschillende domeinen. Hierbij worden we gesteund door de oudervereniging en de feestwerkgroep, de Francinnekes.

FASE 1: de verhoogde zorg

Als de brede basiszorg uit fase 0 niet voldoende blijkt, is een specifiekere aanpak nodig. Deze komt tot stand door volgende stappen te doorlopen.

zorgoverleg

Uit onder andere observaties, gesprekken met de leerlingen en ouders, resultaten van een leerlingvolgsysteem en genormeerde toetsen, of overleg met collega's kan blijken dat een leerling sneller, minder snel of anders ontwikkelt dan verwacht.

Zowel leerkrachten, ouders als leerlingen kunnen hun ongerustheid en vragen aan het zorgteam melden.

De klasleerkracht blijft een cruciale rol behouden bij het begeleiden van deze leerling. De CLB-medewerker kan als lid van het zorgteam op vraag van de school een schoolondersteunende rol opnemen. De ouders en de leerling worden vanaf dit moment steeds geïnformeerd en actief betrokken.

Verzamelen van informatie

In deze fase is het de bedoeling om na analyse in overleg de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling en de eventuele ondersteuningsbehoeften van de leerkracht(en) en/of ouders te formuleren.

Onderwijs-, opvoedings- en ondersteuningsbehoeften en aanpak bepalen

De leden van het zorgteam zoeken op basis van de specifieke behoeften samen naar een gerichte aanpak of interventie voor de leerling(en) en bepalen verdere stappen. Vanuit een handelingsgerichte visie wordt gestreefd naar maximale samenwerking en afstemming.

Plannen, handelen en evalueren

Door remediërende, differentiërende en compenserende maatregelen toe te passen wordt het kind in zijn behoeften ondersteund. Concreet kan het zijn dat het kind minder oefeningen moet maken, bepaalde hulpmiddelen mag gebruiken, uitbreiding krijgt voor een bepaald vak, extra remediëringsoefeningen krijgt bij een (zorg)leerkracht, visuele steun krijgt aangeboden enzovoort.

Deze aanpak wordt op een vastgelegd tijdstip geëvalueerd al dan niet door hertesting en indien nodig bijgestuurd.

FASE 2: de uitbreiding van zorg

Voor sommige leerlingen volstaat de verhoogde zorg uit fase 1 niet meer.

De huidige begeleiding van de leerling in de schoolse situatie dreigt vast te lopen. Het schoolteam stelt vast dat zijn inspanningen en deze van de ouders en van de leerling geen of onvoldoende resultaat opleveren, en heeft extra ondersteuning nodig.

Er is nood aan bijkomende inzichten in de onderwijsleersituatie, de thuiscontext en/of de kindkenmerken.

In dit geval betreft de school in overleg met de ouders het CLB (Centrum voor LeerlingBegeleiding)team. De CLB-medewerkers nemen hierbij de adviserende rol op zich. De aanpak van niveau 0 en niveau 1 wordt geëvalueerd en geanalyseerd. Indien nodig kan het CLB specifieke onderzoeken doen of gespecialiseerde onderzoekscentra aanbevelen. Het wil op deze manier de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de individuele leerling in kaart brengen en richt zich verder op de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht(en) en ouders.

Ook als je kind in begeleiding is bij externe hulpverleners zoals logopedisten, kinesisten, psychologen e.d. wordt hen gevraagd om samen met ons het onderwijs- en opvoedingsaanbod op de zorgvraag af te stemmen en te optimaliseren.

Er wordt gekeken welke zorg het kind nodig heeft, met het doel de eindtermen te kunnen behalen ondanks een eventuele (leer)stoornis.

In de praktijk kan dit betekenen dat er maatregelen ingevoerd worden. Behalve het differentiëren, stimuleren en remediëren, kunnen een aantal leerstofdoelen gecompenseerd en/of gedispenseerd worden voor een specifiek kind. Concreet wil dit zeggen dat de leerkracht maatregelen kan nemen door bv. toetsen in een groter lettertype te geven en de beoordeling van spelling aan te passen. Te werken met ICT-hulpmiddelen (werken met een laptop of het gebruik van tekst-naar-spraaksoftware) of de leerling kan vrijstelling krijgen van bepaalde taken/vakken.

Deze maatregelen en andere acties worden vervat in een plan van aanpak dat samen met de ouders wordt opgesteld. Bij het begin van elk nieuw schooljaar wordt dit herbekeken, geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd in een gesprek met alle betrokkenen en ouders.

Ook de GON-werking situeert zich vooral in de fase van de uitbreiding van zorg. Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften (bijvoorbeeld kinderen met autisme) en hun leerkracht, krijgen hierbij ondersteuning van een GON-leerkracht.

FASE 3: Individueel aangepast curriculum

Het kan zijn dat het zorgaanbod van de school en eventuele ondersteuning door externen disproportioneel of onvoldoende is voor wat het kind nodig heeft om de ontwikkelingsdoelen en eindtermen te kunnen behalen zonder het welbevinden te verliezen.

In uitzonderlijke gevallen kunnen de onderwijsbehoeften van een kind in die mate veranderen dat het volgen van het gemeenschappelijk curriculum (cfr. ontwikkelingsdoelen en eindtermen) niet langer haalbaar is. Dit ondanks de geboden verhoogde zorg, al dan niet in combinatie met school externe hulpverlening.

In nauw overleg met de ouders/leerling en het zorgteam kan het CLB dan een verslag opstellen dat het kind inschrijvingsrecht geeft in een school voor buitengewoon onderwijs of op het volgen van een IAC in een school voor gewoon onderwijs mits proportionele en voldoende geachte aanpassingen.

De ouders hebben dan de keuze tussen een overstap naar het buitengewoon onderwijs of kunnen de school vragen naar het doorlopen van een IAC in onze school of een andere school voor gewoon onderwijs al dan niet met ondersteuning vanuit het geïntegreerd onderwijs (GON). Hierbij worden leerdoelen op maat van de leerling opgesteld. Deze leerling hoeft dan niet langer de doelen van het gemeenschappelijk curriculum te volgen.

Het opmaken van een verslag gebeurt steeds mits uitdrukkelijke toestemming van de ouders.

Een inschrijving van een kind in het bezit van een verslag gebeurt steeds onder ontbindende voorwaarden.

Wanneer de school beslist dat het doorlopen van een IAC mogelijk is, dan geldt dit in principe tot het einde van het onderwijsniveau (kleuteronderwijs, lager onderwijs).

Indien dit niet het geval is, en de aanpassingen dus disproportioneel of onvoldoende zijn, wordt de inschrijving ontbonden.

Ouders kunnen zich tot een andere school voor gewoon onderwijs wenden (voor een nieuwe inschrijving onder ontbindende voorwaarden) of voor buitengewoon onderwijs kiezen.

Lijst met gebruikte afkortingen:

CLB Centrum voor LeerlingBegeleiding

GON Geïntegreerd onderwijs

LVS leerlingvolgsysteem

MDO Multi Disciplinair Overleg